

**รูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4
สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6**
**Administrative Models of Basic Education According to the Principle
of Four Iddhipada in Prison Six Area**

เจษฎาภรณ์ รอดภัย* วรรณฤดี เกื้อนช้าง**

Received: July 28, 2018

Revised: October 5, 2018

Accepted: November 26, 2018

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 (2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6 (3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6

ผลการศึกษาพบว่า 1. รูปแบบงานวิชาการ ประกอบด้วยข้อย่อย 10 ข้อ (1) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ (2) ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (3) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ (4) พัฒนาศักยภาพกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ (5) วัดผลประเมินผล เทียบโอนผลการเรียนรู้ (6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (7) การนิเทศการศึกษา แขนงแนะแนวการศึกษา (8) จัดระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา (9) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ความรู้ทางวิชาการ (10) สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2. รูปแบบงานงบประมาณ ประกอบด้วยข้อย่อย 8 ข้อ (1) การวิเคราะห์นโยบายทางการวิจัย และจัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาการศึกษา (2) กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด ความสำเร็จการศึกษา (3) จัดทำโครงการของบประมาณ เบิกจ่าย และอนุมัติ เพื่อการศึกษา (4) จัดทำแผน นำเสนอแผนใช้งบประมาณรายไตรมาส (5) การตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการใช้งานงบประมาณ (6) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อวิจัย

* สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์, ที่อยู่และช่องทางติดต่อ : 217 หมู่ 6 ตำบลบึงพระ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000, โทร. 089-142-6021, Email : ppsk940@gmail.com

** สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

การศึกษา (7) การวิเคราะห์ศักยภาพจัดการรายได้สินทรัพย์จัดทำทะเบียนข้อมูลด้านการศึกษา (8) บริหารการเงิน บริหารบัญชี บริหารพัสดุ และสินทรัพย์ในการพัฒนางานการศึกษา 3. รูปแบบงานบริหารบุคคล ประกอบด้วยข้อย่อย 8 ข้อ (1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งทางการศึกษา (2) การวิเคราะห์ภารกิจและประเมินความต้องการทางการศึกษา (3) การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งผู้เหมาะสมทำหน้าที่สอน (4) จัดทำทะเบียนประวัติผู้ทำหน้าที่สอน (5) เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่สอนด้วยการพัฒนาบุคลากรผู้ทำหน้าที่สอน (6) การพิจารณาความดีความชอบจัดสวัสดิการผู้สอนในเรือนจำ (7) กำหนดวินัยและการรักษา วินัยของผู้ทำหน้าที่สอน เพื่อป้องกันความเสื่อมเสียสถานศึกษา (8) กำหนดให้ออกจากราชการ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสร้างความชอบธรรมแก่บุคลากรทางการศึกษา 4. รูปแบบงานบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วยข้อย่อย 8 ข้อ (1) วิเคราะห์งานธุรการ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ลดขั้นตอนดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ (2) จัดบุคลากรงานธุรการพัฒนาความรู้ความสามารถงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ (3) จัดทำสำมะโนครัวผู้เรียน ประสานชุมชน ท้องถิ่น สืบหาข้อมูลนักเรียนสถานที่บริการอยู่เสมอ (4) พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การวิจัยและส่วนกลาง (5) เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ประเมินความพึงพอใจงานบริการ นำผลที่ได้รับไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อพัฒนางานการศึกษา (6) วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็น จัดระบบควบคุมภายในอย่างเป็นระบบแก่สถานศึกษา (7) ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อบริการงานวิจัย ติดตามประเมินใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม (8) สนับสนุนงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหาร บุคคลและงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษา บูรณาการตามหลักอิทธิบาท 4 ประกอบด้วย (1) หลัก ฉันทะ (2) หลักวิริยะ (3) หลักจิตตะ และ (4) หลักวิมังสา 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6 งานบริหารทั้ง 4 ด้าน ทั้ง 4 รูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากทุกรูปแบบ ทุกหัวข้อย่อย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย คือ “ABPGSDAC = MODEL” ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6 ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง รู้ทิศทางในการพัฒนาการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำทั่วประเทศ

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร, อิทธิบาท 4, ผู้ต้องขัง

Abstract

The objectives of this research are (1) to study status of the administrative model of basic education according to the principle of four Iddhipada (2) to build the administrative model of basic education according to the principle of four Iddhipada for the prisoners in prison, six area (3) to assess

the administrative model of basic education according to the principle of the four Iddhapada.

The results found that : 1. The result of studying the administrative model of basic education according to the principle of 4 Iddhipada for the prisoners in prison, area 6 found that neither model nor theory are rigid for applying to the 4 parts of educational management such as academic, budget, personnel management and general administration affair. So it is essential to study the trouble condition on educational management in prison, area 6 by studying the related document and the research and interview from key informant, and studying the theory of educational management integrating with building the model structure. 2. To build the administrative model of basic education according to the principle of 4 Iddhipada for prisoners in prison, area 6 found that 1.) Academic Model consists of : 1.1) To develop the curriculum and learning process. 1.2) To develop material, innovation, and educational technology. 1.3) To develop learning resource. 1.4) To develop the academic with schools and other organizations. 1.5) To examine, to evaluate learning results. 1.6) To research for education qualitative development. 1.7) To inform and to instruct the education. 1.8) To set the quality guarantee system in the educational institute. 1.9) To promote and to support by giving knowledge. 1.10) To support the academic affair to the person, family, organization, unit, and other institute for education. 2. Budget model consist of : 2.1) To analyze the research policy and to set plan for educational development strategy. 2.2) To determine the product, the result and the indicator for education. 2.3) To set up for request on allocation, withdrawal, and approval for education. 2.4) To set up plan and to present for the quarter budget. 2.5) To check, to follow and to evaluate budget. 2.6) To mobilize the resource and investment for education research. 2.7) To analyze the capability of asset provision and to register the educational data. 2.8) To manage the finance, accounting, supplies, and assets for educational development. 3) Personnel Administrative Model consists of : 3.1) To plan the manpower rate and to assign the educational position. 3.2) To analyze the mission and to evaluate the educational demand. 3.3) To allocate and to assign the person who qualifies for instruction duty. 3.4) To record the instructor profile. 3.5) To enhance the efficiency for instruction by developing the

instruction. 3.6) To consider the output and to have the instructor welfare in prison. 3.7) To determine and to maintain the instructor' rules for loss protection. 3.8) To determine for dismiss according to the related law and build the equality for the educational personal. 4) General Administrative model consists of : 4.1) To analyze the general affair, law regulation and to reduce the process and procedure efficiently. 4.2) To setup the personnel on general affair developing the knowledge and the ability about the general affair efficiently. 4.3) To setup the learner's census, the coordinate with community, local, to survey the students in the service area regularly. 4.4) To develop the IT network system according to the database system of the research area and center. 4.5) To publicize the information, to evaluate the service satisfaction form. And them to bring the feedback to improve appropriately for educational development. 4.6) To analyze the problems and necessary demand, and to set up the interior control system orderly for school. 4.7) To mobilize providing technology for research service, and to follow up evaluation of using technology appropriately and valuable. 4.8) To support the academic, budget, personnel management and general administrative affair in the educational institute integrating with the principle of 4 Iddhipada comprising aspiration, effort, attention, and check. The result of evaluating the administrative model of basic education according to the principle of 4 Iddhipada for the prisoners in prison, area 6 and 4 affairs. Both 4 models are in the very good level in every model and every sub-topic for overview.

New body of knowledge from research is “ABPGSDAC = MODEL” that more significantly develops the basic education for the prisoners in prison, area 6 currently, makes the executives who get involved with education for the prisoners, and knows the direction for developing the education and promoting and supporting the education to the prisoners over the country.

Keyword : Administrative Model, Four Iddhipada, Prison Six Area

1. บทนำ

การจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังทั่วไป ที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดจะมุ่งเน้นการให้ผู้ต้องขังอ่านออกเขียนได้และการศึกษาขั้นพื้นฐานสายสามัญเป็นหลัก สำหรับผู้ต้อง (Prisoner) กรมราชทัณฑ์ได้ให้ความสนใจและพัฒนาแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยได้กำหนดนโยบายเป็น

การเฉพาะให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ที่ระบุว่าต้องคำนึงถึง การศึกษาอบรมเป็นพิเศษ กล่าวคือสร้างบรรยากาศภายในเรือนจำให้มีลักษณะเหมือนโรงเรียน ประจำให้ผู้ต้องขังแต่งกายคล้ายนักเรียนมัธยม สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นครูผู้สอน ให้ใส่ กางเกงขาวสีกากี เสื้อเชิ้ตแขนสั้นหรือแขนยาวสีขาว การกำหนดแต่งกายดังกล่าวเพื่อเป็นการ เปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างผู้คุมและผู้ต้องขังที่เป็นอยู่เดิม มาเป็นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียน อันจะมีผลให้การศึกษาอบรมบังเกิดผลดียิ่งขึ้น ให้เน้นในเรื่องการศึกษาอบรมมากกว่า การใช้แรงงาน โดยจัดให้มีสถานที่เรียนวิชาสามัญ ต้องเริ่มจากการสอนให้อ่านออกเขียนได้ จนถึง ระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้ผู้ต้องขังรู้จักการ ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม การเล่นกีฬา กิจกรรมนันทนาการ เพื่อให้ใช้พลังงานส่วนเกินของตนให้ เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม และกิจกรรมลูกเสือ เพื่อฝึกสอนให้เป็นผู้มีความรู้รัก รู้อสามัคคี มีระเบียบวินัย และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ

แนวทางการจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ที่ผ่านมาพบว่ายังไม่ สามารถพัฒนาการผู้ต้องขังได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะเห็นได้จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังที่มี ทะเบียนประวัติการกระทำความผิดซ้ำมากกว่าหนึ่งครั้ง กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 19 – 35 ปี (อายุเฉลี่ย 32 ปี) พบว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเคยต้องโทษขณะเป็นวัยรุ่นสูงสุด 11 ครั้ง จาก ข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่าเป็นความล้มเหลวเนื่องมาจากการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังของกรม ราชทัณฑ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้ผู้ต้องขังบางส่วนต้องหวนกลับมากระทำผิดซ้ำ และ จากการสรุปผลการจัดการการศึกษาผู้ต้องขัง เดือนเมษายน ปี 2554 (ส่วนส่งเสริมการศึกษา สำนักพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์, เอกสารการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาให้กับ **ผู้ต้องขัง เดือนเมษายน ประจำปี 2554, 2554**) พบว่าประสบปัญหาและอุปสรรคหลายด้านที่ เป็นผลต่อเนื่องทำให้การพัฒนาแก้ไขผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ กล่าวคือ ด้าน งบประมาณกรมราชทัณฑ์ไม่ใช่สถาบันการศึกษาจึงไม่สามารถจัดหางบประมาณสำหรับบริหาร การศึกษาโดยตรงได้ ต้องอาศัยงบประมาณจากหน่วยงานที่เป็นภาคีเครือข่ายที่เข้ามาร่วม ดำเนินการ ทำให้การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาให้กับผู้ต้องขังไม่ทั่วถึง ด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาส่วนใหญ่ขาดวุฒิทางการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังไม่มี ประสิทธิภาพ ด้านหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ไม่มีหลักสูตรการศึกษาเป็น ของตนเองต้องอาศัยหลักสูตรของหน่วยงานที่เข้าไปดำเนินการร่วม เช่น สำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา เป็นต้น หลักสูตรเหล่านี้เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับที่ใช้กับนักเรียน/ นักศึกษาทั่วไป แต่ในความเป็นจริงลักษณะของหลักสูตรที่จัดให้ผู้ต้องขังได้เรียนควรจะมี ความเฉพาะหรือแตกต่างไปจากสถานศึกษาอื่นๆ เพราะองค์ประกอบทางด้านกายภาพตลอดจน สิ่งแวดล้อมหรือบริบทของนักเรียนที่เป็นผู้ต้องขังกับนักเรียนโดยทั่วไปมีความแตกต่างกันโดย ลื่นเชิง

จากปัญหาดังกล่าวหากได้รับการแก้ไข จะช่วยให้ภาครัฐลดงบประมาณจากกรณีต้องนำผู้ต้องขังมาเข้าสู่ขบวนการยุติธรรมในการกระทำผิดซ้ำ สถิติผู้ต้องขังเดิมถึง 11 ครั้ง ที่ต้องคดีในแต่ละครั้งใช้เวลา งบประมาณไปจำนวนมาก ภาชีอากรของประชาชนต้องถูกจัดสรรนำมาเลี้ยงดูผู้ต้องขังเป็นจำนวนหลายพันล้าน หากผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาอย่างมีระบบที่ดีอย่างถูกต้อง (แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เน้นแผนพัฒนาบุคคล) โดยเฉพาะด้านพัฒนาพฤตินิสัย การพัฒนาเรือนจำเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้ต้องขังในภาพรวม ตลอดจนมุมมองในมิติต่างๆ และเป็นแนวทางนำไปสู่การจัดตั้งเรือนจำเพื่อมุ่งบริหารการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ในการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เข้าสู่ กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และได้รับการพัฒนาระหว่างต้องโทษและสามารถกลับตนเป็นพลเมืองที่ดี คืบส่งสังคมและใช้ชีวิตอย่างปกติสุข ไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำสร้างภาระให้กับรัฐบาลอีกต่อไป ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานเชิงพุทธสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ศึกษารูปแบบการบริหารการศึกษาในเรือนจำและศึกษาหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการบริหารการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน วิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทบทวนแนวคิด ทฤษฎีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน บูรณาการหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการบริหารการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน สร้างฐานคิดทางจริยธรรมเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4
- 2.2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6
- 2.3 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างโดยมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยจัดลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6 จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บทความ เอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างกรอบของคำถามที่จะสัมภาษณ์ โดยสร้างเครื่องมือจากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้คือเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 8 ข้อใหญ่ 16 ข้อย่อย ด้วยการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารมายกร่างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

4. เสนอร่างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ตรงประเด็น ตรงเนื้อหาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

5. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอบหนังสือจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. ติดต่อประสานงานโดยส่งแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเองถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ณ สถานที่ทำงานนัดวัน เวลา สถานที่ ที่จะทำการสัมภาษณ์

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามวัน เวลา ที่นัดหมายไว้ โดยขออนุญาตบันทึกเสียง บันทึกภาพ และจดบันทึก เมื่อวันที่ 27, 29 มีนาคม 2, 3, 7, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 27 เมษายน ถึงวันที่ 29 เมษายน 2561 ได้ทำการสัมภาษณ์จำนวน 19 คน และเก็บข้อมูลกลับมาครบทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100

4. นำเทปบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์มาดำเนินการถอดเทปเป็นเอกสารเพื่อสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

5. ดำเนินการทำกิจกรรมการสนทนากลุ่ม ในวันอาทิตย์ ที่ 8 กรกฎาคม 2561 เวลา 13.00 น. ถึง 15.00 น. ณ ห้องประชุมอาคารสำนักงานรองอธิการบดี ชั้นที่ 2 มจร. วิทยาเขตนครสวรรค์ โดยการบันทึกภาพและบันทึกเสียง

6. ดำเนินการสรุปข้อมูลจากการสนทนากลุ่มแล้ววิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จัดทำเป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6

7. นำรูปแบบที่ได้จากข้อ 4 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามขอแนะนำ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำผลจากการวิเคราะห์ ขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำร่างรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6

2. นำร่างรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6 ที่ทำเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6

1. ด้านบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ ผู้สอนไม่มีความรู้ในด้านการศึกษาโดยตรง วิทยากรภายนอกไม่ยอมเข้าไปสอน เก่งว่าไม่ปลอดภัย
2. ด้านอาคาร สถานที่ในการเรียนการสอนแคบ ห้องเรียนไม่เพียงพอ บรรยากาศในการเรียนไม่เหมาะสม มีเสียงดังรบกวนแสงสว่างไม่เพียงพอ อาคารเรียนไม่เป็นเอกเทศ ขาดสถานที่อบรมด้านจิตใจที่เป็นสัดส่วนน้อยที่สุด
3. ด้านงบประมาณ งบประมาณในการศึกษามีน้อยไม่เพียงพอกับการจัดการการเรียนการสอน
4. ด้านหลักสูตร เวลาเรียนผู้ต้องขังมีน้อย พื้นฐานผู้เรียนไม่ดี ทำให้เข้าใจเนื้อหายาก ส่งผลให้ขาดความสนใจศึกษา หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงความต้องการผู้ต้องขัง การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง
5. ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีน้อยไม่เพียงพอ หนังสือเรียนมีน้อยไม่เพียงพอกับผู้เรียน ขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ ห้องสมุดมีหนังสือเรียนไม่เพียงพอต่อการค้นคว้า ไม่มีอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น V.D.O V.C.D

6. ปัญหาด้านอื่นๆ

รูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเขต 6 ประกอบด้วย

การบริหารศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานในแหล่งสถานศึกษาพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยการนำหลักอิทธิบาท 4 (The 4 Iddhipada) มาพัฒนาการศึกษาและผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

1. ฉันทะ หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 4 ด้าน (S+ABPG)
2. วิริยะ หมายถึง ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน 4 ด้าน (D+ABPG)
3. จิตตะ หมายถึง ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ มุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน 4 ด้าน (A+ABPG)
4. วิมังสา หมายถึง ความไตร่ตรองใช้ปัญญาพิจารณาในการปฏิบัติงาน 4 ด้าน (C+ABPG)

ในการประเมินรูปแบบครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้น ในการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารการศึกษาและผู้เรียน ในแหล่งสถานศึกษาพิเศษ ในเรือนจำเขต 6 ใน 4 ประเด็น คือ

1. การบูรณาการอิทธิบาท 4 ในบริหารงานวิชาการ (SDAC+A)

2. การบูรณาการอิทธิบาท 4 ในบริหารงานงบประมาณ (SDAC+B)
3. การบูรณาการอิทธิบาท 4 ในบริหารงานบริหารบุคคล (SDAC+P)
4. การบูรณาการอิทธิบาท 4 ในบริหารงานบริหารทั่วไป (SDAC+G)

5. ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สร้างรูปแบบพัฒนาส่งเสริมความสัจสุจริตมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการบริหารการศึกษาในระดับกรม และเรือนจำ/ทัณฑสถาน
2. รูปแบบการสร้างกลยุทธ์ด้านการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาเรือนจำ/ทัณฑสถาน
3. สร้างรูปแบบองค์กรสู่ความเป็นเลิศด้านการปฏิบัติงานการบริหารการศึกษาในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
4. สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักภาวะนา 4 สำหรับผู้บริหารการศึกษาในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
5. ปัจจัยส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรในเรือนจำ/ทัณฑสถานให้มีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการศึกษาในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
6. นโยบายส่งเสริมการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลการอย่างเป็นรูปธรรม

7. เรือนจำ/ทัณฑสถานควรศึกษาเปรียบเทียบผลการศึกษาในระดับขนาดเรือนจำ
8. เรือนจำ/ทัณฑสถานควรสร้างกลยุทธ์ด้านการบริหารการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัย หลักธรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่นอกเหนืองานวิจัยเล่มนี้เช่น รูปแบบการศึกษาตามหลักไตรสิกขา และหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 เป็นต้น
2. ควรศึกษาวิจัยด้านแรงจูงใจในการนำหลักธรรมมาใช้บูรณาการกับงานการศึกษาในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ควรศึกษาพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
4. ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่งานการศึกษาในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
5. ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการบริหารการศึกษาของผู้ต้องขังในระดับเขต

เอกสารอ้างอิง

ส่วนส่งเสริมการศึกษา สำนักพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์. เอกสารการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขัง เดือนเมษายน ประจำปี 2554. นนทบุรี : อัดสำเนา, 2554.